

MPTT2, vko 7

10) $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + 7z^2 - xy$

1) Ääriarvon mahdollinen olemassaolo (KEP)

$$\begin{cases} f_x = 2x - y \\ f_y = 2y - x \\ f_z = 14z \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x - y = 0 \\ 2y - x = 0 \\ 14z = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 2y \\ y = 2x \\ z = 0 \end{cases} \text{ rij.}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow 2 \cdot 2y - y &= 0 \\ \Rightarrow 3y &= 0 \\ \Rightarrow y &= 0 \end{aligned} \Rightarrow x = 2 \cdot 0 = 0$$

Siis piste $\bar{x}_0 = (0, 0, 0)$ on ainoa mahdollinen paikallinen ääriarvokohta (KEP)

2) Ääriarvon olemassaolo ja laatu

$$\text{Hessin matriisi } H = \begin{pmatrix} f_{xx} & f_{xy} & f_{xz} \\ f_{yx} & f_{yy} & f_{yz} \\ f_{zx} & f_{zy} & f_{zz} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 14 \end{pmatrix}$$

Hessin matriisi pisteessä $\bar{x}_0$

$$H(\bar{x}_0) = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 14 \end{pmatrix}$$

$$|H_1(\bar{x}_0)| = 2 > 0$$

$$|H_2(\bar{x}_0)| = \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} = 4 - 1 = 3 > 0$$

$$|H_3(\bar{x}_0)| = \begin{vmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 14 \end{vmatrix} = 14 \cdot (-1)^{3+3} \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} = 14 \cdot 3 = 42 > 0$$

Siis $H(\bar{x}_0)$ on positiividefiniitti (lause 1.8.2)

$\Rightarrow$ Piste $(0,0,0)$ on paikallinen minimikohta ja ainoana kriittisenä pisteenä ja minimikohtana absoluuttinen minimikohta

$$f(0,0,0) = 0^2 + 0^2 + 7 \cdot 0^2 - 0 \cdot 0 = 0 \text{ absoluuttinen minimiarvo}$$

$$\text{Nyt } \lim_{\substack{x \rightarrow \infty \\ y \rightarrow 0 \\ z \rightarrow 0}} (x^2 + y^2 + 7z^2 - xy) = \infty$$

$\Rightarrow$ ei absoluuttista maksimia

② $f(x,y,z) = 2x^2 + 4y^2 - 6z^2$

1) Ääriarvon mahdollinen olemassaolo (KRP)

$$\begin{cases} f_x = 4x \\ f_y = 8y \\ f_z = -12z \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x = 0 \\ 8y = 0 \\ -12z = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \\ z = 0 \end{cases}$$

Siis piste $\bar{x}_0 = (0,0,0)$ on ainoa mahdollinen paikallinen ääriarvokohta (KRP)

2) Ääriarvon olemassaolo ja laatu

$$\text{Hessian matriisi } H = \begin{pmatrix} 4 & 0 & 0 \\ 0 & 8 & 0 \\ 0 & 0 & -12 \end{pmatrix}$$

Hessian matriisi pisteessä $\bar{x}_0$

$$H(\bar{x}_0) = \begin{pmatrix} 4 & 0 & 0 \\ 0 & 8 & 0 \\ 0 & 0 & -12 \end{pmatrix}$$

$$|H_1(\bar{x}_0)| = 4 > 0$$

$$|H_2(\bar{x}_0)| = \begin{vmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 8 \end{vmatrix} = 32 > 0$$

$$|H_3(\bar{x}_0)| = \begin{vmatrix} 4 & 0 & 0 \\ 0 & 8 & 0 \\ 0 & 0 & -12 \end{vmatrix} = 4 \cdot 8 \cdot (-12) = -384 < 0$$

$$\begin{aligned} (-1)^1 |H_1(\bar{x}_0)| > 0 &? \quad (-1)^1 |H_1(\bar{x}_0)| = -4 < 0 \\ (-1)^2 |H_2(\bar{x}_0)| &= 32 > 0 \\ (-1)^3 |H_3(\bar{x}_0)| &= 384 > 0 \end{aligned}$$

Nyt lauseen 1.8. kohdat 1) ja 2) eivät toteudu vaikka $|H_i(\bar{x}_0)| \neq 0 \forall i$, joten kyseessä on kohta 3).

Näin ollen kriittinen piste $\bar{x}_0$ ei ole paikallinen ääriarvokohta.

$$\text{Nyt } \lim_{\substack{x \rightarrow \infty \\ y = 0 \\ z = 0}} (2x^2 + 4y^2 - 6z^2) = \infty$$

$$\text{ja } \lim_{\substack{z \rightarrow \infty \\ y = 0 \\ x = 0}} (2x^2 + 4y^2 - 6z^2) = -\infty$$

$\Rightarrow$ ei absoluuttista maksimia eikä minimiä

$$(12) \quad f(x, y, z) = -x^2 - 2y^2 - z^2 + xy + z \quad \text{ehdolla } x + y + z = 35$$

$$\text{Ehtoyhtälö } g(x, y, z) = x + y + z - 35$$

muuttujat $n = 3$ ja yhtälörajoitteet $m = 1$

Lagrange-funktio:

$$\begin{aligned} L(x, y, z, \lambda) &= f(x, y, z) - \lambda g(x, y, z) \\ &= -x^2 - 2y^2 - z^2 + xy + z - \lambda(x + y + z - 35) \end{aligned}$$

1) Ääriarvon mahdollinen olemassaolo (KEP)

$$\begin{cases} L_x = 0 \\ L_y = 0 \\ L_z = 0 \\ L_\lambda = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -2x + y - \lambda = 0 \\ -4y + x - \lambda = 0 \\ -2z + 1 - \lambda = 0 \\ x + y + z = 35 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -2x + y - \lambda = 0 \\ x - 4y - \lambda = 0 \\ -2z - \lambda = -1 \\ x + y + z = 35 \end{cases}$$

$$\text{Gauss: } (A|C) = \left(\begin{array}{cccc|c} -2 & 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & -4 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 35 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 0 & 35 \\ 1 & -4 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 & -1 \\ -2 & 1 & 0 & -1 & 0 \end{array} \right) \begin{array}{l} \downarrow - \\ \downarrow +2 \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 0 & 35 \\ 0 & -5 & -1 & -1 & -35 \\ 0 & 0 & -2 & -1 & -1 \\ 0 & 3 & 2 & -1 & 70 \end{array} \right) \begin{array}{l} \downarrow +2 \\ \downarrow +2 \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 0 & 35 \\ 0 & 1 & 3 & -3 & 105 \\ 0 & 0 & -2 & -1 & -1 \\ 0 & 3 & 2 & -1 & 70 \end{array} \right) \begin{array}{l} \downarrow -1 \\ \downarrow -3 \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & -2 & 3 & -70 \\ 0 & 1 & 3 & -3 & 105 \\ 0 & 0 & -2 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & -7 & 8 & -245 \end{array} \right) \begin{array}{l} \downarrow -1 \\ \downarrow -4 \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 4 & -69 \\ 0 & 1 & 3 & -3 & 105 \\ 0 & 0 & -2 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 12 & -241 \end{array} \right) \begin{array}{l} \downarrow +2 \\ \downarrow +2 \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 4 & -69 \\ 0 & 1 & 0 & -39 & 828 \\ 0 & 0 & 0 & 23 & -483 \\ 0 & 0 & 1 & 12 & -241 \end{array} \right) \cdot \frac{1}{23} \begin{array}{l} \downarrow -3 \\ \downarrow -4 \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 4 & -69 \\ 0 & 1 & 0 & -39 & 828 \\ 0 & 0 & 1 & 12 & -241 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -21 \end{array} \right) \begin{array}{l} \downarrow -4 \\ \downarrow +39 \\ \downarrow -12 \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 & 15 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 9 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 11 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -21 \end{array} \right) \Rightarrow \begin{cases} x = 15 \\ y = 9 \\ z = 11 \\ \lambda = -21 \end{cases}$$

Sis piste $\bar{x}_0 = (15, 9, 11)$ on ainoa mahdollinen paikallinen ääriarvokohta (KEP)

2) Sidotun ääriarvon olemassaolo ja laatu

laajennettu Hessin matriisi

$$\tilde{H} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & -4 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & -2 \end{pmatrix} \quad |H_{ii}|, \quad i = m+1, \dots, n$$

$$\Rightarrow i = 2, 3$$

$$|\bar{H}_2| = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 1 \\ 1 & 1 & -4 \end{vmatrix} \stackrel{\downarrow}{=} \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 1 \\ 0 & 3 & -5 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+1} \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 3 & -5 \end{vmatrix} = -(-5-3) = 8$$

$$|\bar{H}_3| = |\bar{H}_1| = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & -4 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & -2 \end{vmatrix} \stackrel{\downarrow}{=} \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & -4 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 2 \end{vmatrix}$$

$$= 1 \cdot (-1)^{4+1} \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -2 & 1 & 2 \\ 1 & -4 & 2 \end{vmatrix} \stackrel{\downarrow}{=} -1 \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & 4 \\ 0 & -5 & 1 \end{vmatrix}$$

$$= -1 \cdot 1 \cdot (-1)^{4+1} \begin{vmatrix} 3 & 4 \\ -5 & 1 \end{vmatrix} = -1(3+20) = -23$$

$$(-1)^4 |\bar{H}_2|: (-1)^4 |\bar{H}_2| = (-1)^4 \cdot 8 = 8 > 0$$

$$(-1)^3 |\bar{H}_3| = (-1)^3 \cdot (-23) = 23 > 0$$

Nyt kohta 1) toteutuu. Siis piste $(15, 9, 11)$ on riidottu paikallinen maksimikohta.

Ainoana mahdollisena ääriarvokohtana ja maksimikohtana se on absoluuttinen maksimikohta ehdolla $x+y+z=35$

$$f(15, 9, 11) = -15^2 - 2 \cdot 9^2 - 11^2 + 15 \cdot 9 + 11 = -362$$

riidottu maksimiarvo

Vast. paikallinen ja absoluuttinen riidottu maksimi $f(15, 9, 11) = -362$, ei paikallisia eikä absoluuttisia minimejä

⑬ $f(x, y, z) = x^2 + 2y - 2x - 10z - 3$ ehdot $2x + 2y + 2z = 0$
 $x = -2y - 3z$

ehtoyhtälöt $g_1(x, y, z) = 2x + 2y + 2z$
 $g_2(x, y, z) = x + 2y + 3z$

muuttujat $n=3$ ja yhtälörajoitteet $m=2$

Lagrange-funktio

$$L(x, y, z, \lambda_1, \lambda_2) = f(x, y, z) - \lambda_1 g_1(x, y, z) - \lambda_2 g_2(x, y, z) \\ = x^2 + 2y - 2x - 10z - 3 - \lambda_1(2x + 2y + 2z) - \lambda_2(x + 2y + 3z)$$

1) Ääriarvon mahdollinen olemassaolo (KEP)

$$\begin{cases} L_x = 0 \\ L_y = 0 \\ L_z = 0 \\ L_{\lambda_1} = 0 \\ L_{\lambda_2} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 2 - 2\lambda_1 - \lambda_2 = 0 \\ 2 - 2\lambda_1 - 2\lambda_2 = 0 \\ -10 - 2\lambda_1 - 3\lambda_2 = 0 \\ 2x + 2y + 2z = 0 \\ x + 2y + 3z = 0 \end{cases}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|ccc} 2 & 0 & 0 & -2 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -3 & -10 & 0 \\ 2 & 2 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{2 \cdot (-\frac{1}{2}) \\ -2 \\ -2}} \sim \left(\begin{array}{cccc|ccc} 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & -12 & 0 \\ 0 & -2 & -4 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 0 & -2 & -1 & 2 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{+1 \\ -1}} \sim$$

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|ccc} 1 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -12 & 0 \\ 0 & -2 & -4 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 0 & -2 & -1 & 2 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{+1 \\ -1 \\ -\frac{1}{2}}} \sim \left(\begin{array}{cccc|ccc} 1 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 13 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -12 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 0 & -2 & 0 & -10 & 0 \end{array} \right) \cdot \frac{1}{2}$$

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|ccc} 1 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 13 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -12 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & -1 & 0 & -5 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{+1} \sim \left(\begin{array}{cccc|ccc} 1 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 13 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -12 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 8 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{-1} \sim \left(\begin{array}{cccc|ccc} 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & -8 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 13 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -12 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 8 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{(-1) \\ +2}} \sim$$

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|ccc} 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 8 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 13 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -12 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & -16 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 8 & 0 \end{array} \right) \Rightarrow \begin{cases} z = 8 \\ \lambda_1 = 13 \\ \lambda_2 = -12 \\ y = -16 \\ x = 8 \end{cases}$$

Siis piste $\bar{x}_0 = (8, -16, 8)$ on ainoa mahdollinen paikallinen ääriarvokohta (KEP)

2) Sidosnum ääriarvon olemassaolo ja laatu

laajennettu Hessin matriisi

$$\tilde{H} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 2 & 0 & 0 \\ 2 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad |\tilde{H}_i|, i = m+1, \dots, n$$

$$m = 2 \Rightarrow i = 3$$

$$n = 5$$

$$|\tilde{H}_3| = \begin{vmatrix} 0 & 0 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 2 & 0 & 0 \\ 2 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} \xrightarrow{-1} = \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 2 & 0 & 0 \\ 2 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 2 \cdot (-1)^{2+4} \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 & -1 \\ 2 & 1 & 2 & 0 \\ 2 & 2 & 0 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 0 \end{vmatrix}$$

$$= 2 \cdot (-1) \cdot (-1)^{1+4} \begin{vmatrix} 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 0 \\ 2 & 3 & 0 \end{vmatrix} = 2 \cdot 2 \cdot (-1)^{1+3} \begin{vmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = 4(6-4) = 8$$

$(-1)^i |\tilde{H}_i| = (-1)^3 |\tilde{H}_3| = -8 < 0$ kohta 1) ei toteudu

$(-1)^m |\tilde{H}_i| = (-1)^2 |\tilde{H}_3| = 8 > 0$ kohta 2) toteutuu

Piste $(8, -16, 8)$ on paikallinen sidosnum minimikohta

$$f(8, -16, 8) = 8^2 + 2 \cdot (-16) - 2 \cdot 8 - 10 \cdot 8 - 3 = -67$$

sidosnum minimiarvo

Vast. paikallinen ja absoluuttinen sidosnum minimi $f(8, -16, 8) = -67$, ei paikallista eikä absoluuttista sidosnum maksimia